

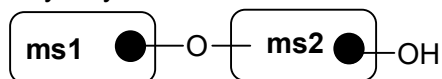
Disacharydy

Disacharydy

- cukry hydrolizujące (pod wpływem roztworów kwasów mineralnych, **maltozy** –wiązania α -glikozydowe, **emulsyny** –wiązania β -glikozydowe)
- glikozydy (powstają z dwóch reszt monosacharydowych (identycznych lub różnych) połączonych wiązaniem O-glikozydowym)
- posiadają lub nie posiadają właściwości redukujących (w zależności od tego, które grupy –OH monosacharydów zostały zaangażowane w tworzenie wiązania glikozydowego)

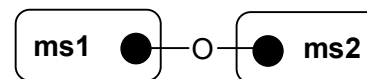
disacharydy redukujące

● atom anomeryczny

pozytywny wynik r. Fehlinga

disacharydy nieredukujące

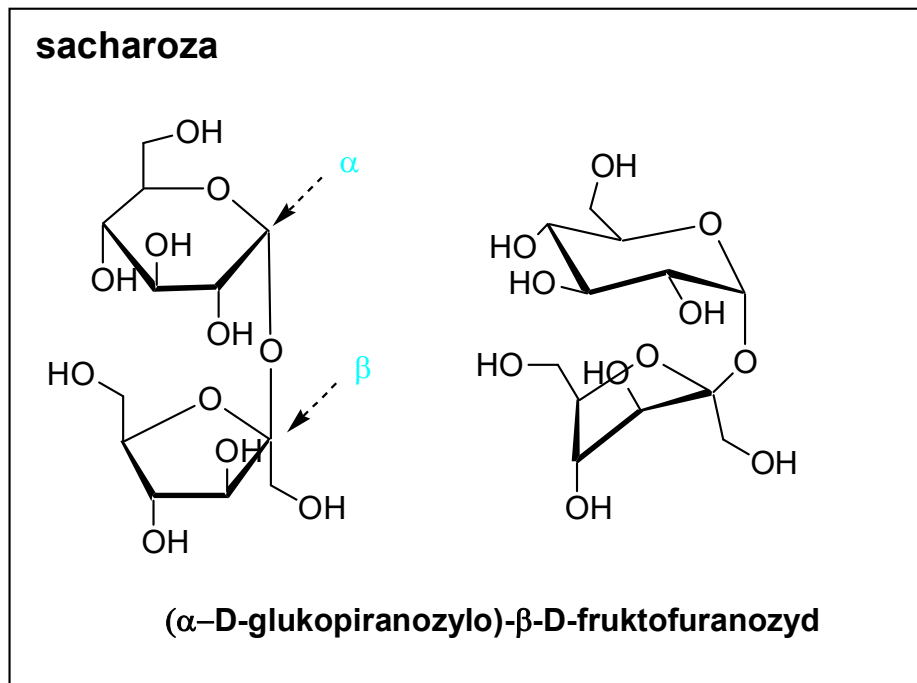

negatywny wynik r. Fehlinga

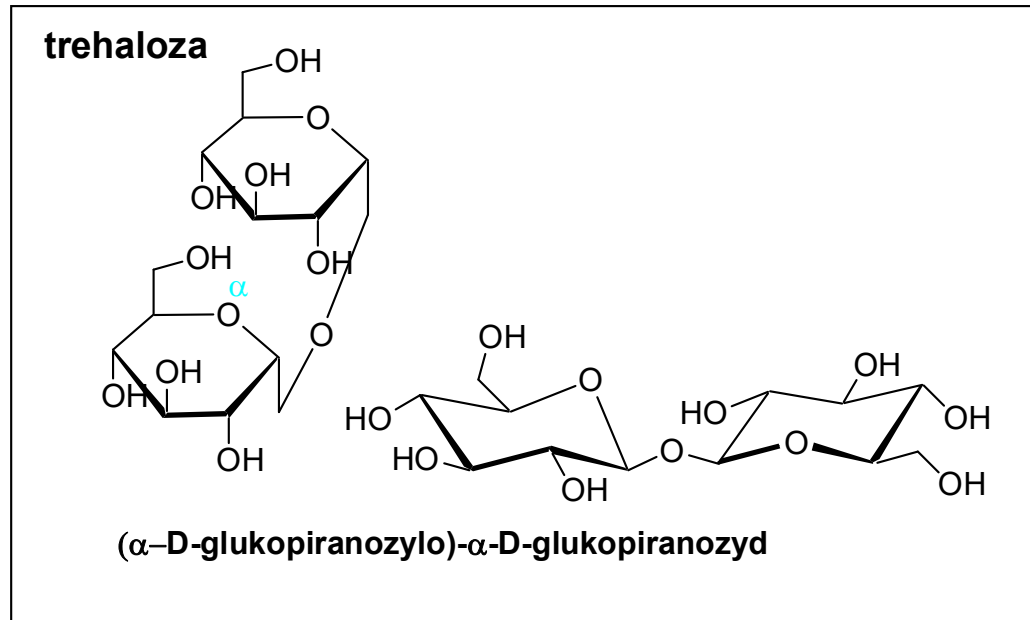
	ms1	ms2	wiazanie
maltoza	glukoza	glukoza	$\alpha(1 \rightarrow 4)$
laktoza	galaktoza	glukoza	$\beta(1 \rightarrow 4)$
celobioza	glukoza	glukoza	$\beta(1 \rightarrow 4)$

	ms1	ms2	wiazanie
sacharoza	glukoza	fruktoza	$\alpha(1 \rightarrow 2)$
trehaloza	galaktoza	glukoza	$\alpha(1 \rightarrow 1)\alpha$

Disacharydy – sacharoza (*cukier spożywczy*)

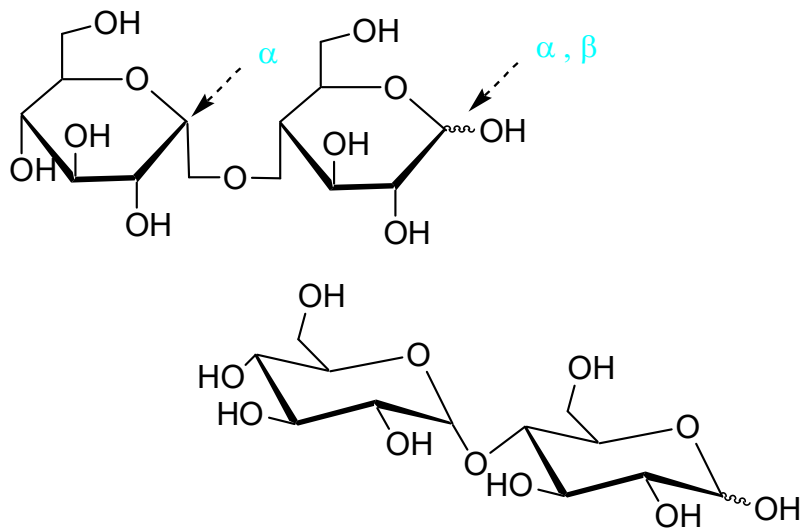

Disacharydy – trehaloza

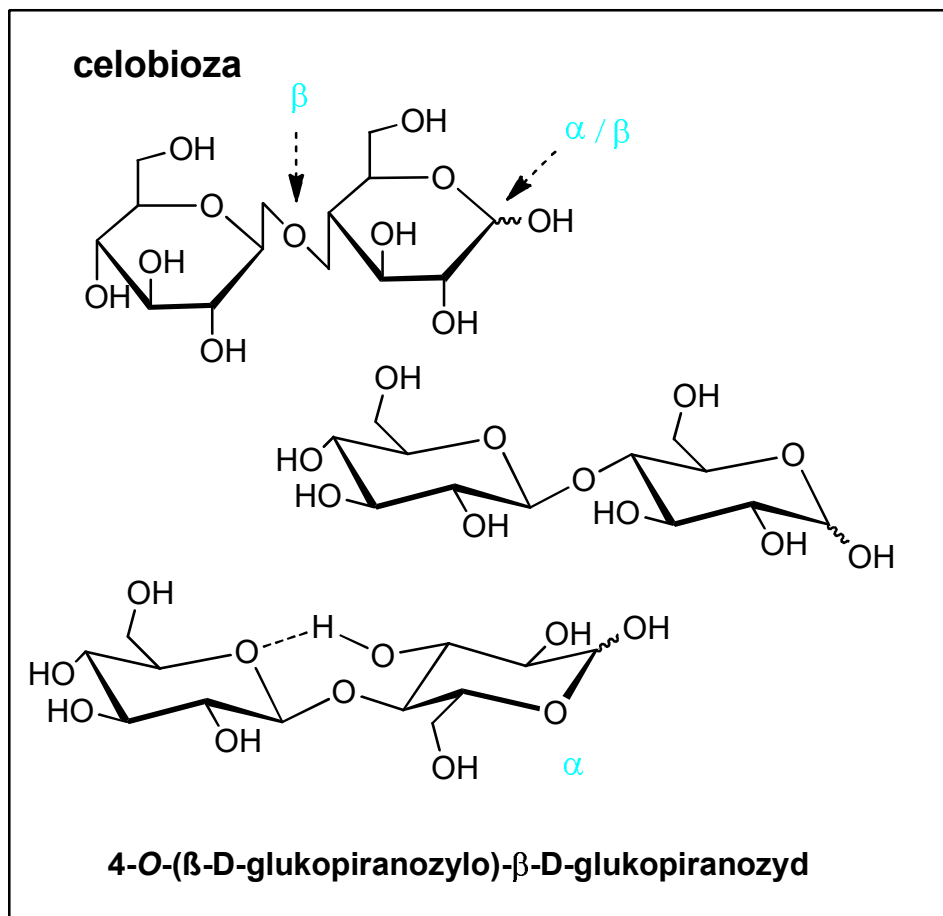
Disacharydy – maltoza, cukier słodowy (w kiełkujących nasionach)

maltoza

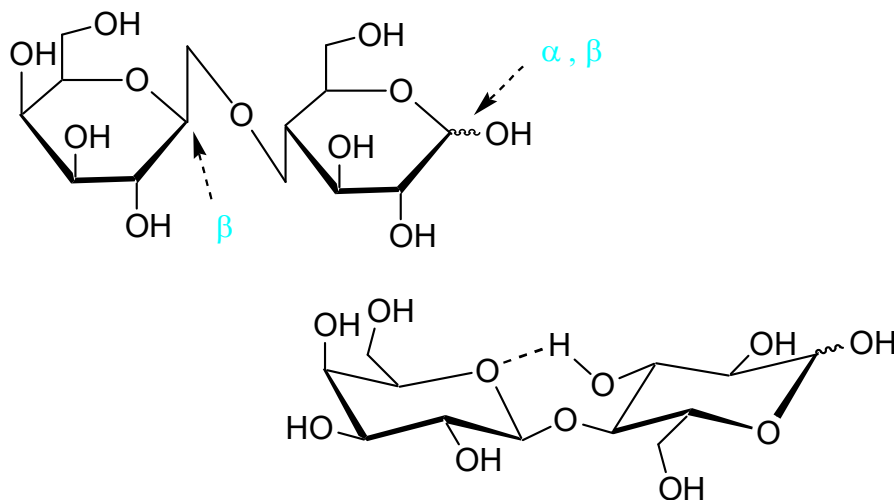
4-O-(α -D-glukopiranozylo)- α/β -D-glukopiranoza

Disacharydy – celobioza

Disacharydy – laktoza, *cukier mleczny*

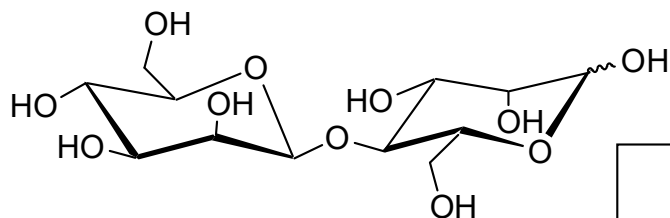
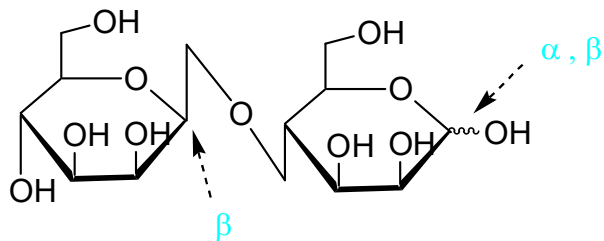
laktoza

4-O-(β -D-galaktopiranozylo)- α/β -D-glukopiranoza

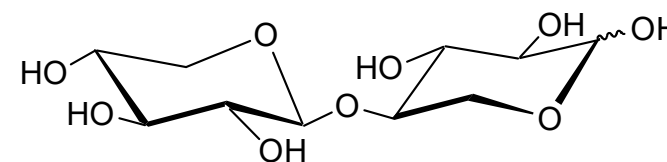
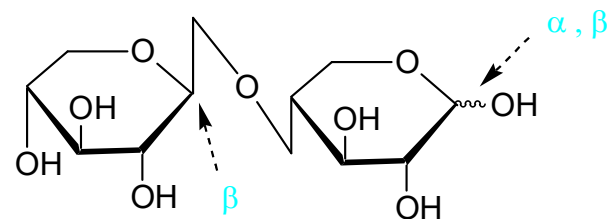
Disacharydy – „inne” 1→4

mannobioza

4-O-(β-D-mannopiranozylo)-α/β-D-mannopiranoza

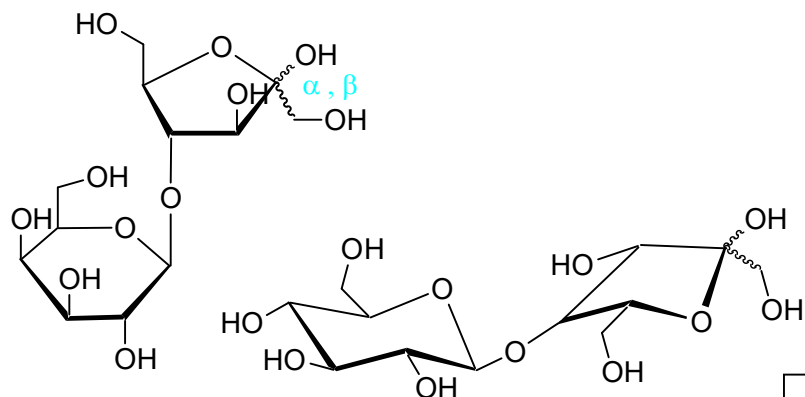
ksylobioza

4-O-(β-D-ksylopiranozylo)-α/β-D-ksylopiranoza

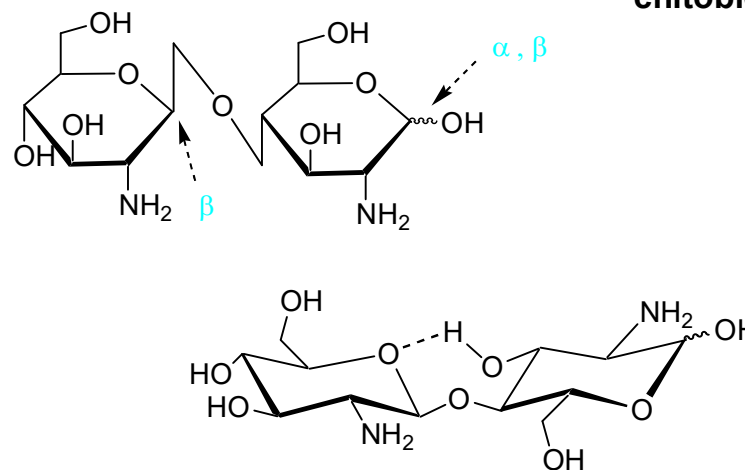
Disacharydy – „inne” 1→4

laktuloza

4-O-(β -D-galaktopiranozylo)- α/β -D-fruktofuranaza

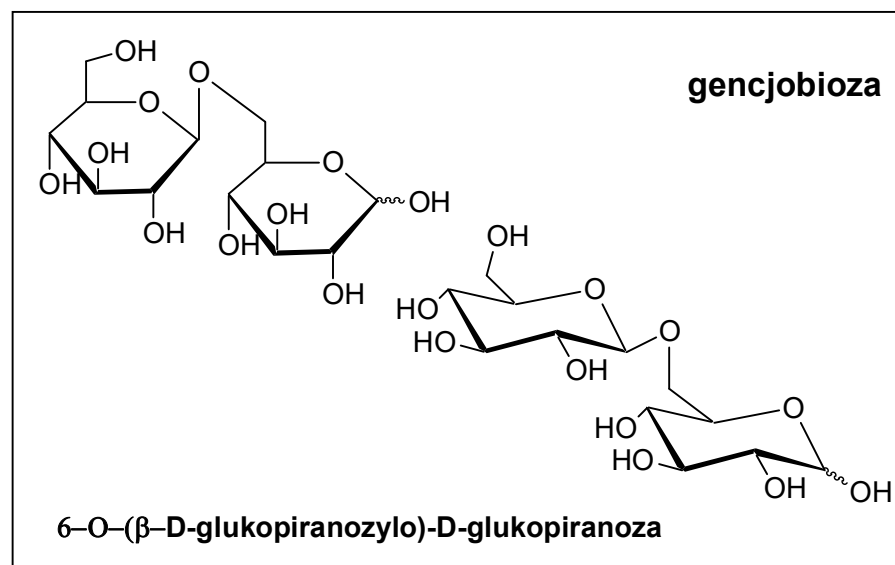
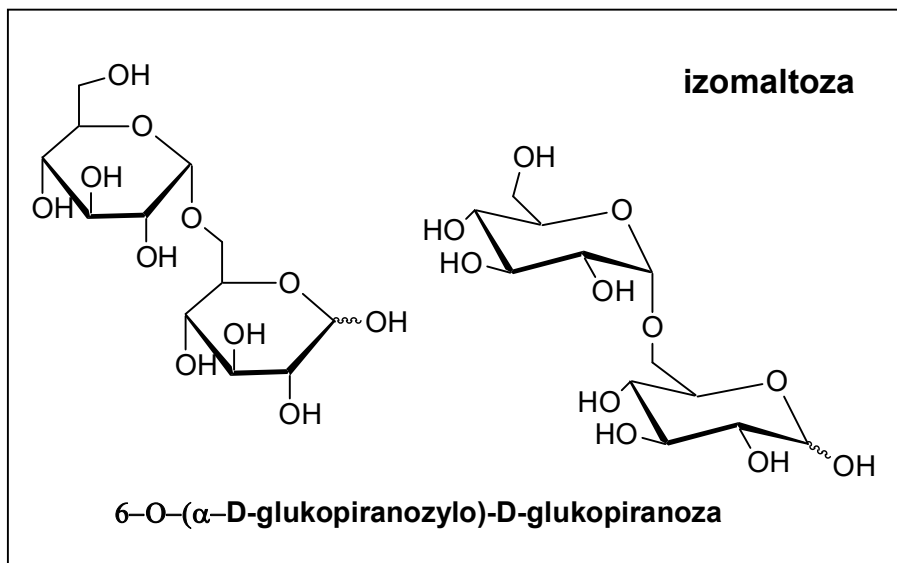
chitobioza

2-amino-2-deoksy- α -4-O-(2-amino-2deoksy- β -D-dlukopiranozylo)-D-glukopiranoza

Disacharydy – „inne” 1→6

Disacharydy – podaj wzór strukturalny, lub nazwę związku

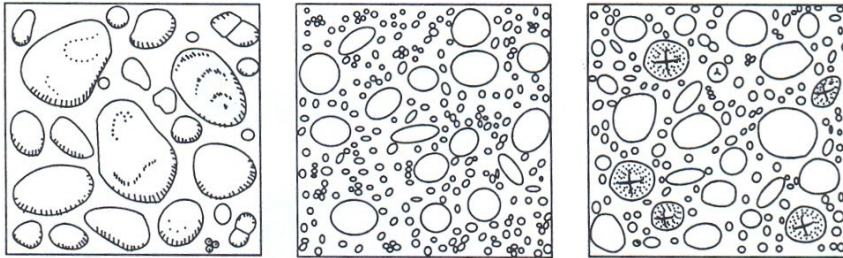
Soforoza - β -D-glukopiranozylo-(1 $\rightarrow$ 2)-D-glukoza

Rutynoza - α -L-ramnopiranozylo-(1 $\rightarrow$ 6)- β -D-glukopiranoza

Melibioza – monomer α (1 $\rightarrow$ 6) galaktozy i glukozy

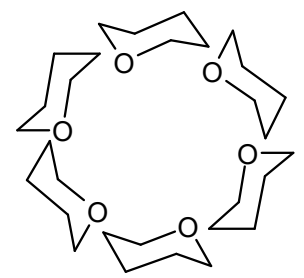
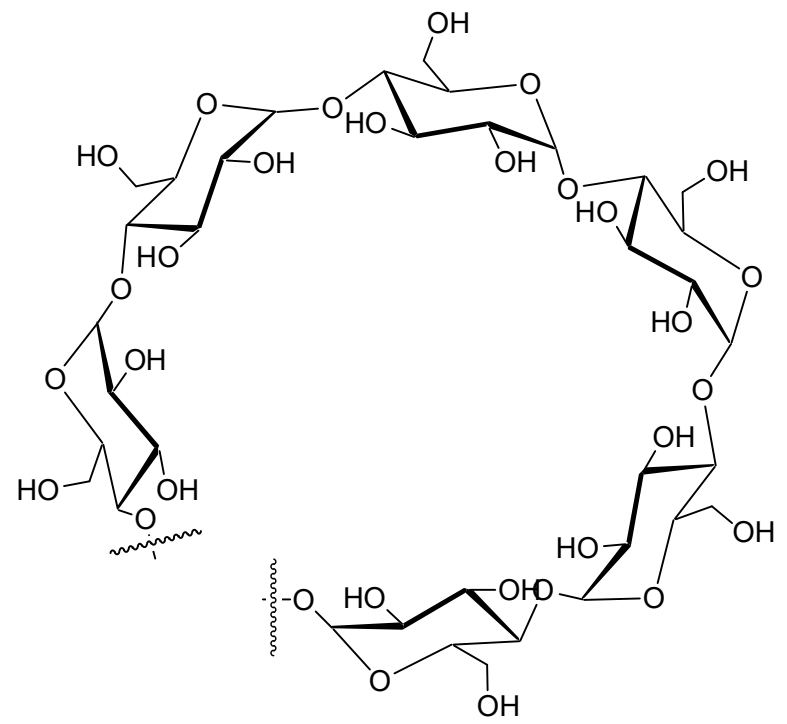
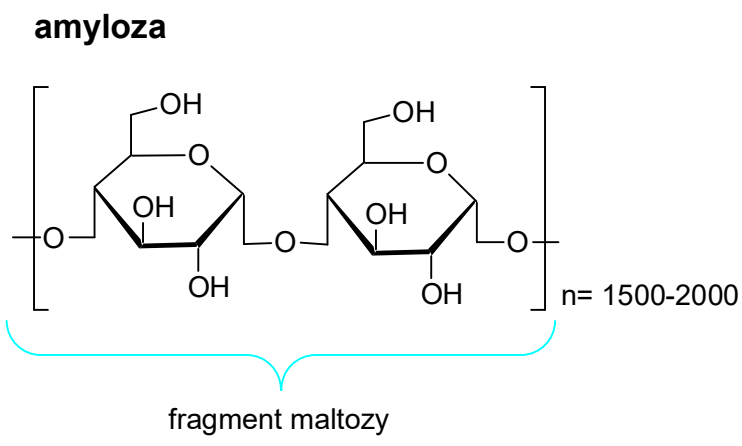
Polisacharydy – skrobia, cukier zapasowy

- ✓ Skrobia występuje w bulwach, ziarnach, owocach, pestkach lub kłęczach
- ✓ Przemysłowo otrzymywana z **kukurydzy** (zawartość w niej do **80%**), **ziemniaków** (**16-19%**) i **sorgo**
- ✓ **Mąka ziemniaczana (krochmal)**, **mąka kukurydziana** (to prawie czysta **skrobia**)
- ✓ skrobia jest nierozpuszczalna w zimnej wodzie, w ciepłej wodzie **pęcznienie**, a w gorącej tworzy **pseudoroztwory**, lub **galaretki**, które po **oziębieniu żelują** (kisiele, budynie i kleje skrobiowe)
- ✓ tworzy ziarenka, które różnią się wielkością i kształtem zależności od pochodzenia (np. ziemniak, pszenica, żyto).

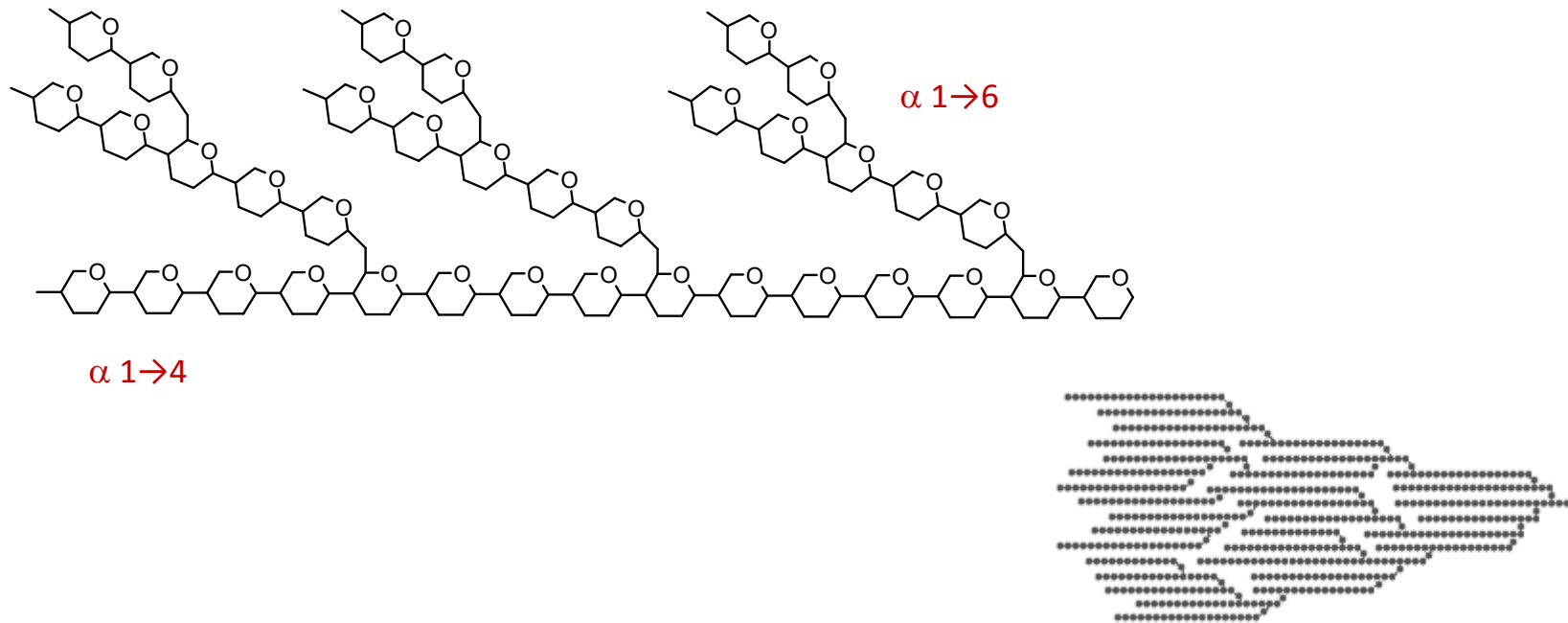

- ✓ Skrobia składa się z 2 głównych składników:
  - **amylozy**
    - rozpuszczalna w wodzie
    - zawartość różna: **20%** większości gatunków kukurydzy, ryżu i wielu zbóż
    - 30%** ziemniaków
    - 70%** pewnej odmiany grochu
    - 85%** wysokoamylozowej kukurydzy
  - **amylopektyny**
    - nierozpuszczalna w wodzie

Polisacharydy – skrobia → amyloza

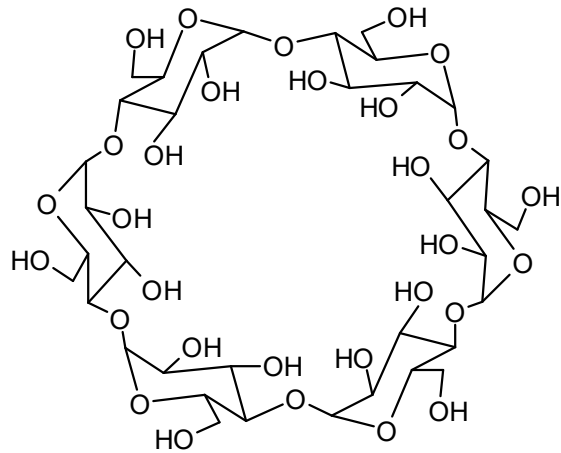

Polisacharydy – skrobia → amylopektyna

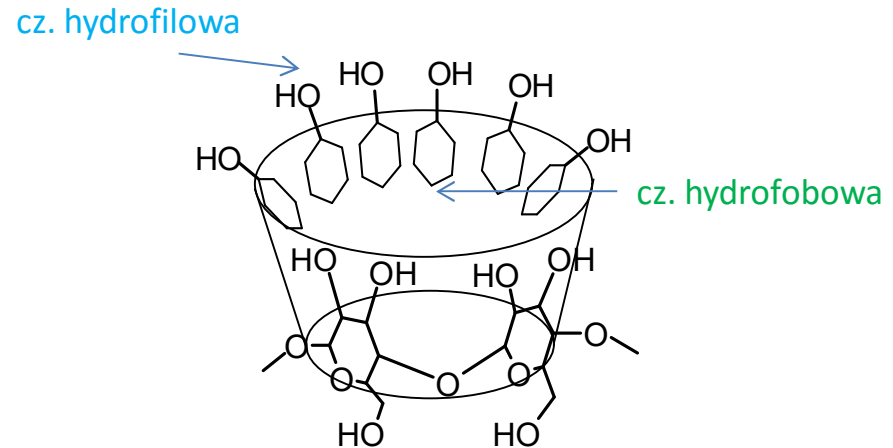

Cyklodekstryny (CD)

cykliczne oligomery D-glukopiranozy

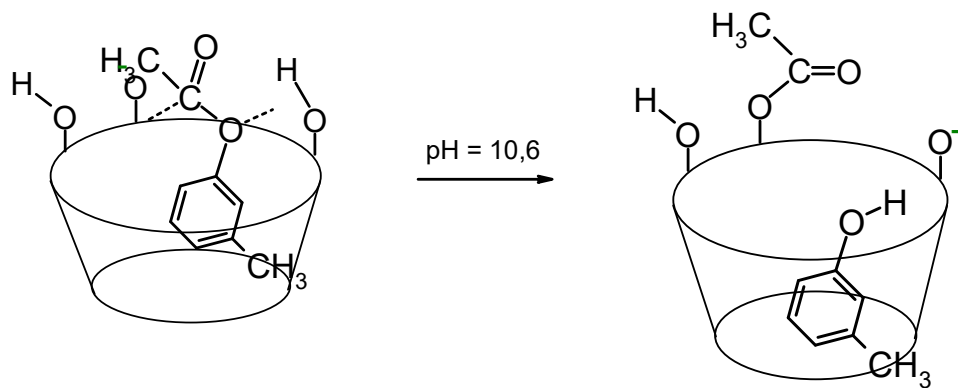
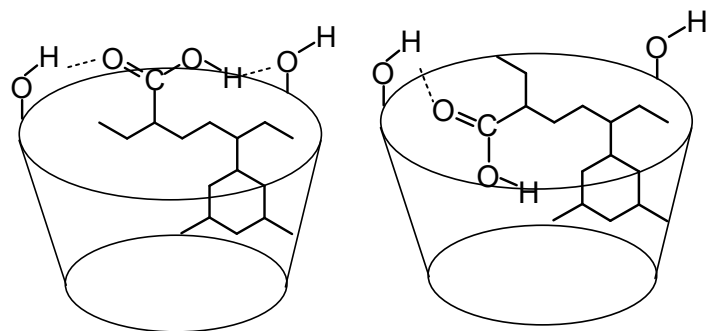
α -cyklodekstryna

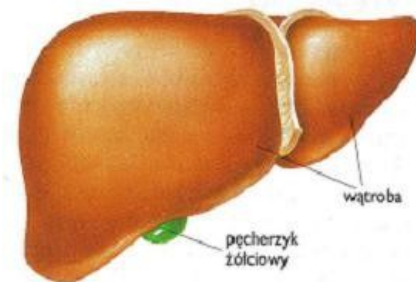
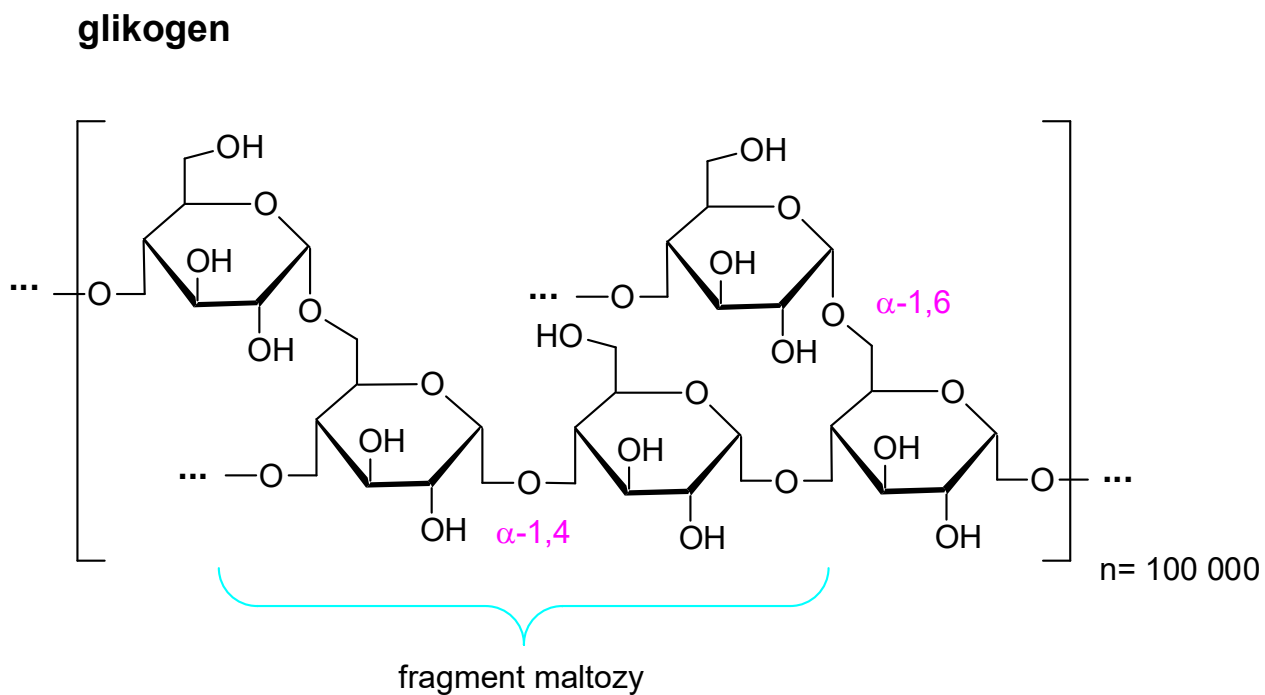
- 6 - α CD
- 7 - β CD – najpopularniejsza!
- 8 - γ CD

Cyklodekstryny (CD)

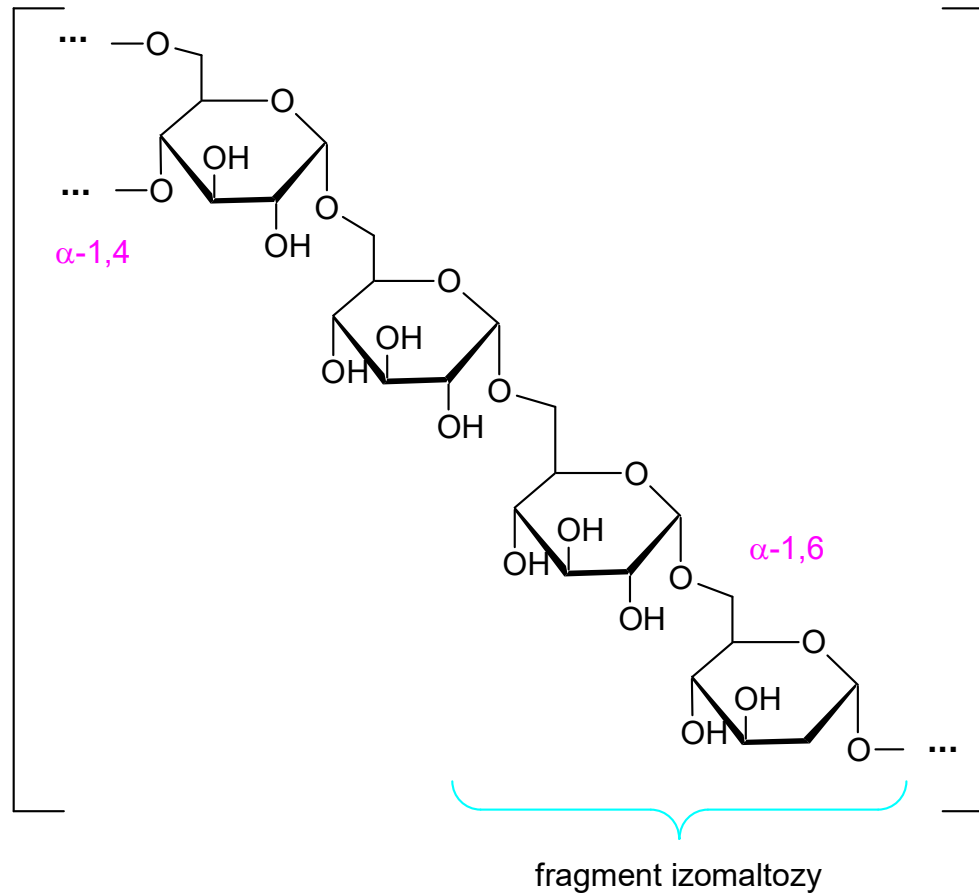
Polisacharydy – glikogen

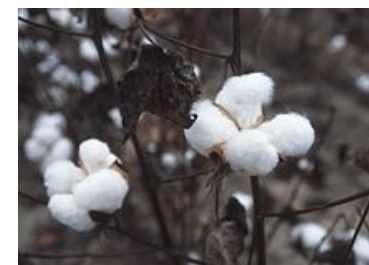
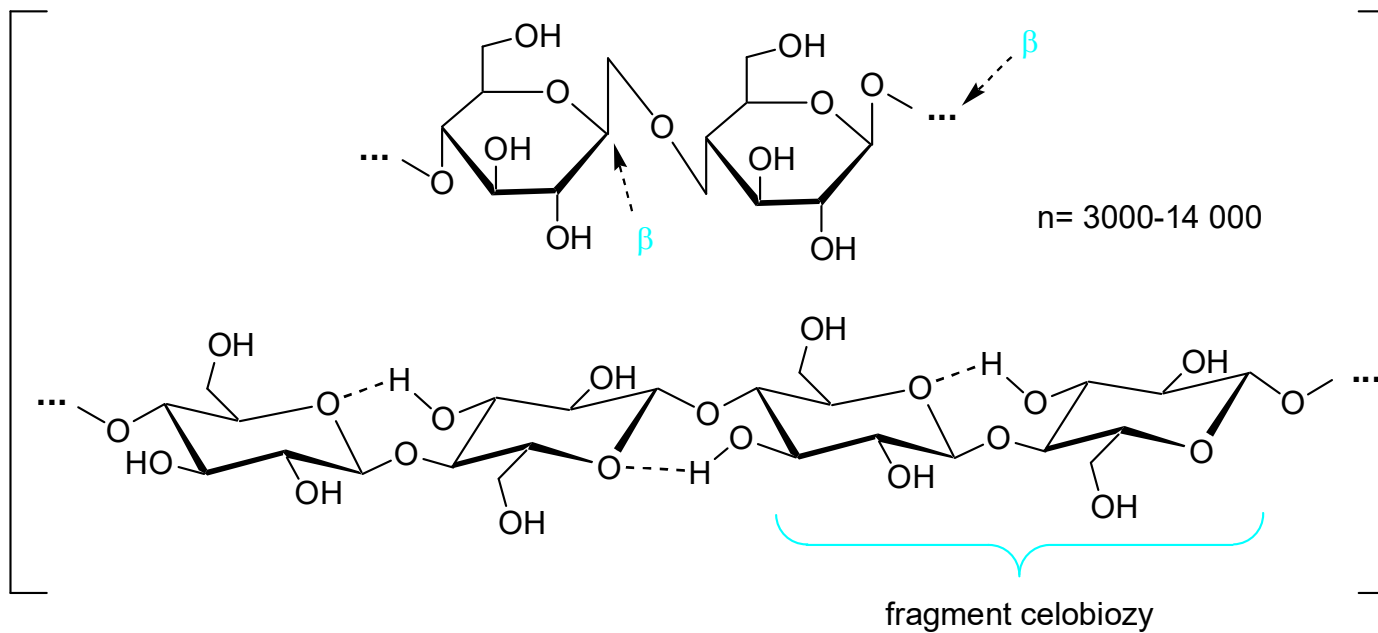
Polisacharydy – dekstran

dekstran

Polisacharydy – celuloza

celuloza

Polisacharydy – celuloza, cd

Metody otrzymywania celulozy

- Metodę sulfitową - rozgrzewanie do temperatury 150°C rozdrobnionego drewna pod ciśnieniem 500 kPa wraz z wodorosiarczanem (VI) wapnia.
- Metodę siarczanową - z zastosowaniem wodorotlenku sodu wraz z niewielką ilością siarczku sodu (2%)

Zastosowanie:

- Do produkcji nitrocelulozy, jedwabiu sztucznego (rayon), Celuloidu
- Do produkcji papieru -
- W przemyśle włókienniczym (bawełna, wiskoza, modal)

Włókna wiskozowe –

- Izolacje ociepleniowe

Polisacharydy – celuloza, pochodne

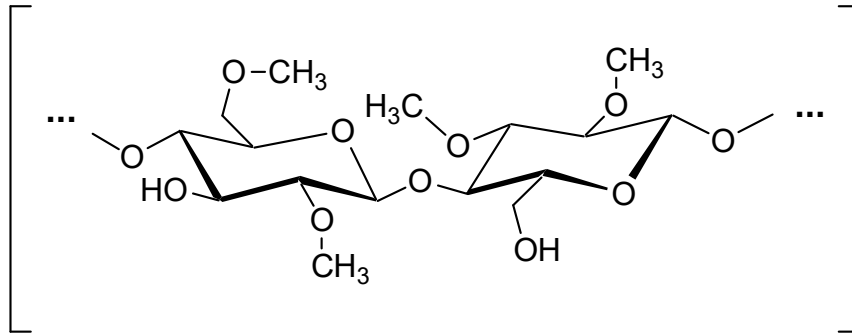
Celuloza mikrokrystaliczna – *Cellulosum microcristallinum*

Celacefatum (octanoftalan celulozy)

Polisacharydy – celuloza - pochodne

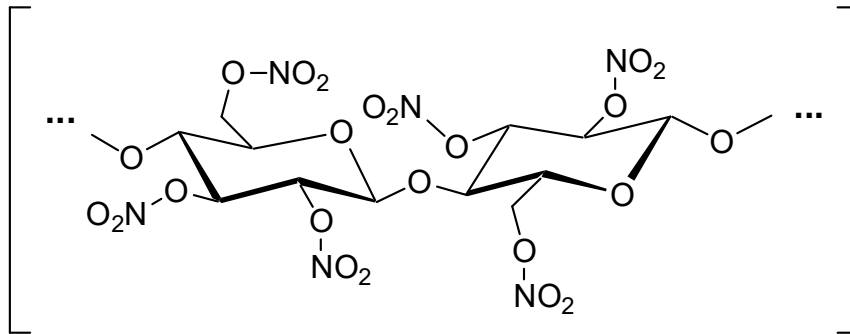
metyloceluloza

Polisacharydy – nitroceluloza

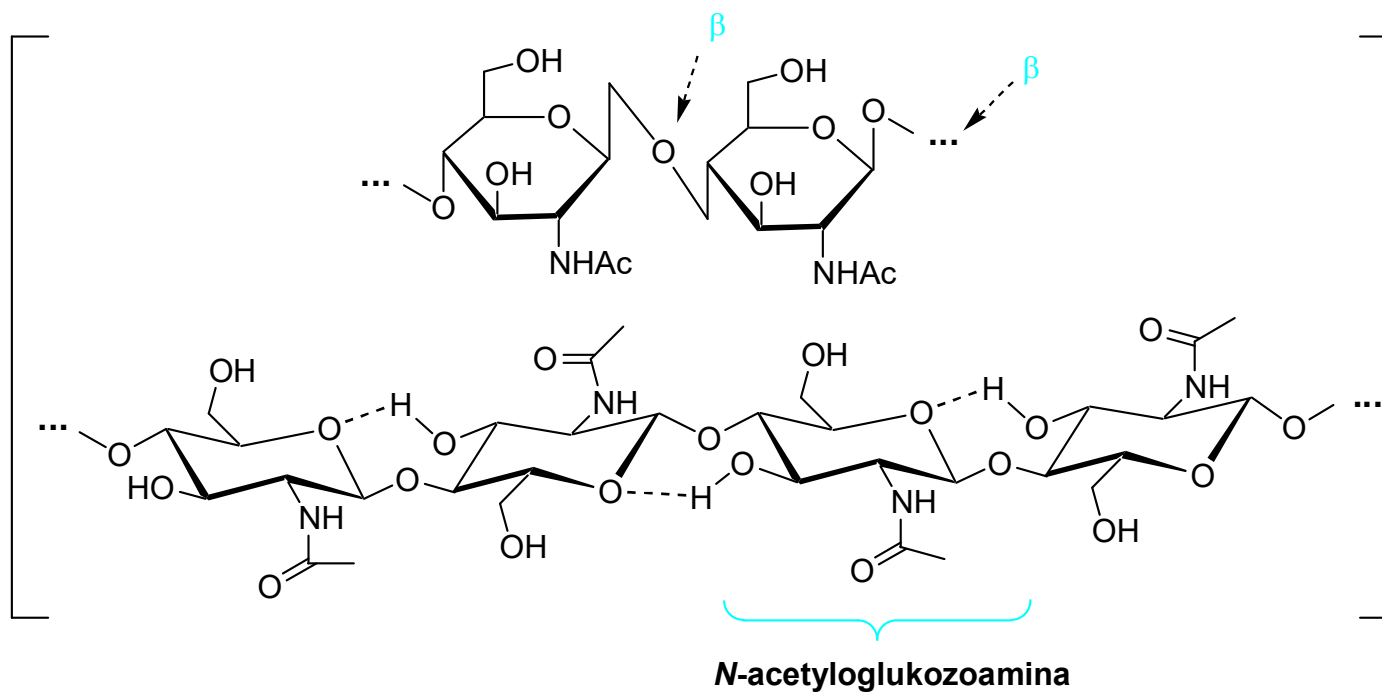
---

nitroceluloza

Polisacharydy – chityna, gr. *chiton*- wierzchnia szata

Chityna

Polisacharydy – chityna, cd

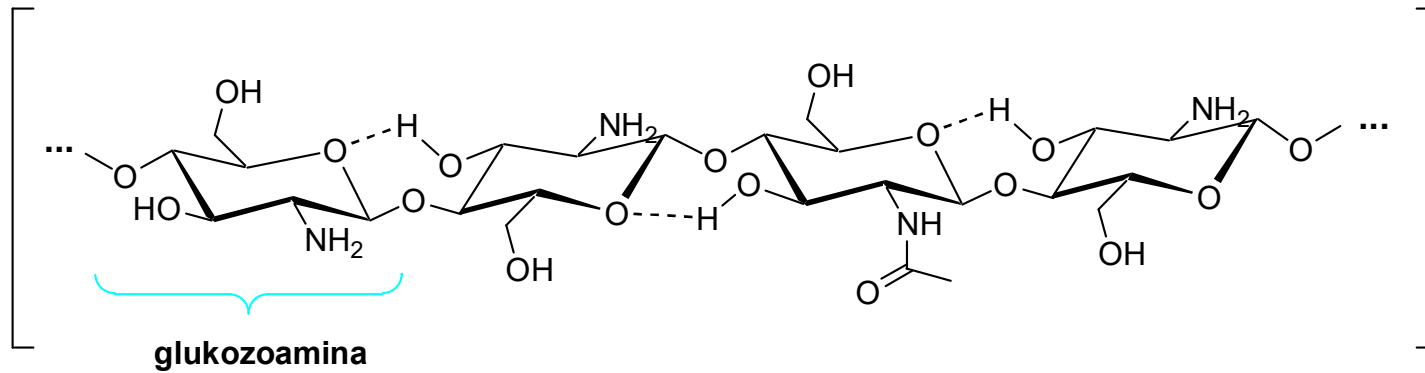
Zastosowanie:

- Rolnictwo
-
- Przemysł
-
- Medycyna
-

Polisacharydy – chityna, modyfikacje

Chitozan

Polisacharydy – chitozan, cd

Zastosowanie:

- Rolnictwo:
- Oczyszczanie wody
- Przemysł spożywczy

- Przemysł tworzyw sztucznych

- Zastosowania biomedyczne

Polisacharydy – kwas hialuronowy

